

PODMÍNKY A TMÁNCE SOCIÁLNÍ KOHEZE V MÍSTNÍ AK NÍ SKUPIN

THE CONDITIONS AND OPPORTUNITY FOR SOCIAL COHESION IN LOCAL ACTION GROUPS

MGR. ELIŠKA NOVOTNÁ, PH.D.

ING. JI Í VOPÁTEK, PH.D.

<p>Katedra společenských v d Fakulta managementu v Jind ichov Hradci Vysoká škola ekonomická v Praze ✉ Jarošovská 1117/II, 377 01 Jind ich v Hradec, Czech Republic E-mail: novotnae@fm.vse.cz, vopatek@fm.vse.cz</p>	<p>Department of Social Sciences Faculty of Management University of Economics, Prague</p>
---	--

Anotace

Cílem článku je zjistit, zda v konkrétní kolektivit místní ak ní skupiny existují podmínky pro sociální kohezi jejich členských obcí, což je předpokladem její úspěšnosti. Pro sekundární analýzu dat jsme použili metody popisné statistiky, jednoduchého koeficientu, Pearson v χ^2 -test nezávislosti v etn reziduální analýze a kvalitativního výzkumu. Dospěli jsme k poznání malých stávajících podmínek a absence vnímané sociální koheze, avšak poměrně vysokých šancí zvýšení sociální koheze v budoucnu. To je naděje pro existenci a rozvoj této místní ak ní skupiny.

Klíčová slova

sociální koheze, přemostující sociální kapitál, důvěra, meziúroveň, místní ak ní skupina, podmínky, demografická situace, ekonomika, infrastruktura, občanská participace, šance

Annotation

The aim of the article is to determine whether in particular local action groups there exist conditions for social cohesion of their member municipalities, which is a condition for their success. For the secondary data analysis methods we used descriptive statistics, simple coefficient, Pearson's chi-squared test (χ^2) of independence including residual analysis and qualitative research. We succeeded in recognizing small existing conditions and the absence of perceived social cohesion. Nevertheless, there is a relatively high chance of reaching social cohesion in the future. This is hope for the existence and development of these local action groups.

Key words

social cohesion, bridging social capital, trust, inter-level, local action groups, conditions, demographic situation, economy, infrastructure, civil participation, opportunity

JEL classification: R11, Z13

Úvod

Globalizační procesy současného postmoderního světa rozrazilily dveře a otevřely dokořán okna uzavřených mikrosvětů lokálních společenství, v nichž byli lidé svázáni silnými vazbami, zalostřenými na vzájemné důvěře. Ta byla zalostřena na znalostech o očekávaném jednání, které pramenily ze sdílené minulosti a ústily ve sdílenou budoucnost. Globalizace otevřela možnosti v makroprostoru s volným pohybem riskujících aktérů, kteří, opouštějíce tradiční zdroje sociální koheze, pozbývají své kolektivní identity a stávají se sobě i druhým anomickými cizinci. Otevřený chaotický makroprostor,

vyzna ující se volným pohybem osob, v cí a slufleb, dává globálním baumanovským nomád m –ance a svobody za cenu ztrát zakotvenosti v mikrospole enstvích, jistoty identity a bezprost edních vztah face to face (Bauman, 1995). Slabé vazby k ostatním, stejn mannheimovsly distancovaným cizinc m, jifl nestojí na d v e v druhého lov ka, ale na d v e v lidstvo obecn (Mannheim, 1991). Tato generalizovaná d v ra jifl k sob v makroprostoru váfle aktéry mnohem voln ji nefl dosavadní partikularizovaná d v ra, p ízna ná pro mikrosv ty. ím více lidí, a ím ast ji, se ú astní globaliza ních proces a stává se aktéry sociální mobility a migrace, tím více jich hledá svoji identitu v Tönniesov p edstav o tradi ním lokálním spole enství, do n hofl ov–em jifl není návratu. Nostalgická touha po spole enství, které poskytuje prost edí pro dobrý flivot, se pak promítá do tendencí ú astnit se rozmanitých nových sociálních hnutí a vytvá et r zné formy sociální koheze, nap . sociální komunity, dobrovolné svazky obcí apod. Ty p edstavují mezoúrove kafdodennosti postmoderního aktéra (Musil, 2005). V ní si spole enství vytvá ejí své p emos ující sociální kapitály a konstruují d v ru v tento sv t.

Jednou ze sou asných forem sociální koheze jsou místní ak ní skupiny (dále jen MAS). V nich se dobrovoln sdrufují rozmanití akté i, které spojuje idea dobrého sousedství a flivota ve sdíleném území. I kdyfl jde o spojení jednotlivc , komer ních a ob anských organizací, zásadn d leflitými a nejpo etn j–ími leny jsou obce. V eské republice je 174 MAS a 91% z nich je lenem Národní sí Místních ak ních skupin R. MAS byly do doby nabytí nového ob anského zákoníku a zákona o obchodních korporacích zakládány jako obecn prosp –né spole nosti (56) nebo jako ob anská sdrufení (112) nebo jako zájmové sdrufení právnických osob (6) (Národní sí Místních ak ních skupin R). Posláním MAS je spolupráce na rozvoji zejména venkova a zem d lství, jejich role je ov–em mnohdy –ir–í, nebo ada MAS poskytuje poradenství svým obcím, p ípadn mikroregion m, které do území MAS spadají a jsou jejím lenem. Mezi dal–í oblast jejich zájmu pat í i kulturní a hospodá ský rozvoj, cestovní ruch, ochrana flivotního prost edí, meziregionální a mezinárodní spolupráce, rozvoj multifunk ního zem d lství a nepochybn í podpora malého a st edního podnikání.

Jednou z místních ak ních skupin v R je malá MAS Lufnicko v jiflních echách, která se rozkládá na území o velikosti 123,6 km² s hustotou zalidn ní 125 obyvatel na 1 km². Existuje krátce, pouhé 2 roky. Vznikla smlouvou o zalofení obecn prosp –né spole nosti s cílem poskytovat obecn prosp –né slufby vedoucí k rozvoji území. MAS má celkem 16 len : 9 obcí (v nichfl flije tém 15 500 obyvatel, cca 87% z nich je soust ed no do t í obcí), 3 ob anské a 1 komer ní organizace a 3 jednotlivce. Obce spolu sousedí a v–echny jsou v bezprost ední blízkosti m sta Tábor s tém 36 000 obyvatel, které není lenem MAS a spolu se Sezimovým Ústím a Planou nad Lufnicí, leny MAS Lufnicko, vytvá í m stkou aglomeraci.

Cíle a metody

Kafdá z obcí disponuje ur itými podmínkami pro sociální kohezi svých obyvatel a v souvislosti s MAS si klademe první výzkumnou otázku: **šExistují demografické a ekonomické podmínky pro sociální kohezi jejich len ?š**. K této výzkumné otázce formulujeme pracovní hypotézy: **šV území MAS Lufnicko existují demografické podmínky pro sociální kohezi jejich len š** a **šV území MAS Lufnicko existují minimální ekonomické podmínky pro sociální kohezi jejich len .š** První hypotéza vychází z p edpokladu, fle demografická situace lenských obcí je podobná a druhá hypotéza se opírá o p edpoklad, fle zázemí pro flivot obyvatel v území MAS Lufnicko p edstavuje blízke relativn velké m sto Tábor, tzn., fle obyvatelé hledají uspokojení t ch svých pot eb, které nejsou saturovány v jejich obci, p edev–ím v n m a nikoliv v sousedních obcích. Ke druhé výzkumné otázce nás vede skute nost výrazného podílu ob anských organizací na udrflování komunitního flivota (Pot ek a kol., 2002) a teorie dobrovolných sdrufení a ob anské participace, podle které je indikátorem sociální d v ry lenství v dobrovolných organizacích (Sedláková, Třřfr, Häuberer, 2009): **šExistují v území MAS Lufnicko dobrovolné organizace a skupiny, které vytvá ejí podmínky pro ob anskou participaci a sociální kohezi jejich len ?š** K této výzkumné otázce formulujeme pracovní hypotézu: **šV území MAS Lufnicko existují p edev–ím tradi ní maskulinní dobrovolné organizace, které vytvá ejí p edpoklady pro ob anskou participaci a sociální kohezi pouze n kterých skupin len .š** Hypotéza se opírá o vlastní zku–enosti autor a výzkumného týmu.

Nezbytnou podmínkou sociální koheze jsou společné aktivity jejich aktérů. Tím se týká i etní výzkumná otázka: *šExistují v území MAS Lufňicko takové kulturní a volnoasové akce, které vytvářejí podmínky pro občanskou participaci a sociální kohezi?š* Pracovní hypotéza, vztahující se k této otázce zní: *šV území MAS Lufňicko vytvářejí podmínky pro občanskou participaci a sociální kohezi především kulturní tradiční akce a sportovní akce.š* Tato hypotéza vychází z poznatků výzkumu, který tým realizoval v roce 2013 v MAS Česká Kanada (Místní akční skupina Česká Kanada, o. p. s.). Poslední výzkumná otázka se vztahuje k vnímané sociální kohezi, tj. k pocitům přináležlosti a morálního závazku vyplývajících ze členství (Třávr, Bayer, Sedláková, 2008): *šVnímají starostové obcí MAS Lufňicko jako přínosnou k sociální kohezi členů?š* Prostednictvím zvolených metod budeme hledat odpovědi na uvedené otázky a verifikovat každou z těchto pracovních hypotéz.

Článek vychází ze sekundární analýzy dat, která nebyla sebrána pro účely zkoumání sociální koheze, ale n kolikalený výzkumný tým připravoval podklady pro strategický dokument MAS Lufňicko. Sekundární analýze jsou podrobena pouze ta data, která automaticky považují pro sociální kohezi za relevantní; jsou to data, která představují indikátory dvou z těchto sociálních teorií determinant sociální identity komunitní a občanské participace (Sedláková, Třávr, Häuberer, 2009). Data byla sebrána na podzim roku 2013 metodami analýzy dokumentů a polostandardizovaných dotazníků pro starosty obcí. Pro účely článku jsou zpracována metodami popisné statistiky a je použit Pearsonův χ^2 -test nezávislosti (v etn reziduální analýze). Pro měření podmínek občanské participace a sociální koheze devíti leských obcí místní akční skupiny (druhá a třetí výzkumná otázka) byl zkonstruován jednoduchý koeficient, který nabývá hodnot 0 (šlídne podmínky pro sociální kohezi) až 1 (maximální podmínky pro sociální kohezi)¹. K zodpovězení čtvrté výzkumné otázky byla použita metoda kvalitativní analýzy textu, který byl podkladem pro SWOT analýzu. Posuzovali jsme, zda starostové v existenci MAS Lufňicko spatřují výhody a přínosy pro svoji obec.

Výsledky

Demografické podmínky pro sociální kohezi členů MAS Lufňicko

V území MAS Lufňicko se od roku 2007 zvýšil počet obyvatel o 6% na téměř 15 500 tisíce. Souasn se ve stejném asovém období nepatrně zvýšil průměrný věk obyvatel o 0,2 na 42,1 let, což je nad republikovým průměrem 41,3 let. Je to nepochybně důsledkem nárůstu obyvatel ve věku 65 let o téměř 16% na necelé 3 000 a výrazným projevem demografického stárnutí zejména v obci Sezimovo Ústí (ovlivněno i existencí domů s pečovatelkou službou). Pozitivní však nepochybně je navýšení obyvatel ve věku 0 až 14 let o téměř 13% na necelé 2 400. K mírnému navýšení (o cca 2%) došlo též ve věkové kohortě 15 až 64 let, která je z hlediska ekonomiky klíčová, a také vzrostl počet zaměstnanců o cca 3,3%. V věkové struktuře se v jednotlivých leských obcích MAS mírně odlišuje.

Tab. 1: Zastoupení v věkové kohortě za celé území MAS Lufňicko za rok 2012

Věková kohorta	Interval zastoupení	Celkové zastoupení	Medián
0 až 14	13 % až 21 %	15 %	16 %
15 až 64	61 % až 73 %	66 %	68 %
65+	11 % - 25 %	19 %	14 %

Zdroj: vlastní výpočet

Vzhledem k dostatečnému počtu obyvatel ve všech zkoumaných obcích a v věkových kategoriích má metoda Pearsonův χ^2 -test nezávislosti více než dostatečnou sílu předpokladů svého použití. Použitá metoda prokázala na 5% hladině významnosti, že se ve věkové struktuře ve zkoumaných obcích liší².

¹ Při výskytu sledované jednotky (organizace, skupiny či akce) v jedné obci z devíti nabývá koeficient hodnoty 0,11, dvou obcích 0,22 a ve všech obcích 1,00.

²p-hodnota byla $3,5 \cdot 10^{-59}$. Nejvýraznější odchylky vykazuje obec Sezimovo Ústí, kde je výrazně zastoupena ve věkové kohortě 65+ (Pearsonovo upravené reziduum je 17,1), ostatní věkové kohorty jsou souasn zastoupeny méně (Pearsonovo upravené reziduum je -5,7 v kategorii 0 až 14 a -9,9 v kategorii 15 až 64). Naopak v případě

Tab. 2: Komparace v kové struktury devíti lenských obcí MAS Lufnicko za rok 2012

Po et obyvatel dle v kové kohorty	Obec (m sto)									Celkem
	Ch	No	Pl	Ra	Rfi	SÚ	Tu	Ús	ZT	
0 ó 14	395 (17 %)	48 (16 %)	657 (17 %)	78 (15 %)	62 (16 %)	990 (14 %)	32 (13 %)	70 (21 %)	31 (18 %)	2 363 (15 %)
15 ó 64	1 582 (67 %)	208 (71 %)	2 689 (70 %)	343 (67 %)	278 (72 %)	4 491 (61 %)	182 (73 %)	232 (68 %)	113 (67 %)	10 118 (66 %)
65+	383 (16 %)	39 (13 %)	495 (13 %)	91 (18 %)	48 (12 %)	1 834 (25 %)	35 (14 %)	39 (11 %)	26 (15 %)	2 990 (19 %)

Poznámka: U každé v kové kohorty je v závorce uveden podíl na celkovém po tu obyvatel.

Ch ó Chýnov; No ó Nová Ves u Chýnova; Pl ó Planá nad Lufnicí; Ra ó Radenín; Rfi ó Radimovice u fiel e; SÚ ó Sezimovo Ústí; Tu ó Turovec; Ús ó Ústra-ice; ZT ó Zho u Tábora

Zdroj: eský statistický ú ad. Statistický pr vodce obcemi Jiho eského kraje 2012

Demografická situace je ovlivn na migrací, statistické údaje nám neumofl ují rozli-ít migraci mezi obcemi uvnit MAS a migraci mezi MAS a okolím. V roce 2012 vykázalo území MAS Lufnicko pozitivní celkové migra ní saldo +52 osob (eský statistický ú ad. Statistický pr vodce obcemi Jiho eského kraje 2012), což povafujeme pro sociální kohezi za p íznivé.

Poznatky nás vedou k verifikaci pracovní hypotézy šV území MAS Lufnicko existují demografické podmínky pro sociální kohezi jejich len ō. T mito podmínkami rozumíme p edev-ím podobnou v kovou strukturu obyvatel lenských obcí, s d razem na nejmlad-í generaci.

Ekonomické podmínky pro sociální kohezi len MAS Lufnicko

Území MAS Lufnicko nespádá do hospodá sky slabé oblasti i regionu (Jiho eský kraj, Program rozvoje Jiho eského kraje ó 2014 - 2020). Ekonomická situace je p edur ena demografickou situací a ōekonomický r st usnad uje dosažení sociální soudrflnosti. ō (Ministerstvo práce a sociálních v cí R).

Po et ekonomických subjekt v území se od roku 2007 zvý-íl o tém 10% na 3 740, což se pozitivn projeví ve snížení závislosti na externím pracovním trhu. Za prací dojífdí ze své obce více nefl cca p tina ekonomicky aktivního obyvatelstva, mezi rokem 2001 a 2011 je pokles o více nefl 31%³ (eský statistický ú ad. S ítání lidu, dom a byt v roce 2001 a 2011). Zjistili jsme tedy, fle v posledních letech p íbylo ekonomických subjekt , ubylo vyjífdí jících za prací a vzrostla nezam stanost.

Technickou infrastrukturu v území p edstavuje vodovodní sí (ve ejný vodovod nemá pouze jedna z obcí), kanaliza ní sí (s pokrytím 80% domácností a více), plynofikace (není ve ty ech obcích a ve t ech obcích je pouze áste ná), p ípojení k internetu (po et poskytovatel 1 afl 6) a signál mobilních operátor (po et operátor 1 afl 4). V MAS Lufnicko nevznikla fládná technická infrastruktura jako výsledek společného projektu, nejsou zde více obcemi sdílené vodovody, kanalizace i ístírny odpadních vod. P ítom mnohé z nich uvaflují o investicích zám rech, které se týkají práv kanaliza ní sí a OV a také ve ejných vodovod . Tyto zám ry, spolu s roz-í ením plynofikace, se p ímo nabízejí pro společné projekty, které by posílily sociální kohezi.

Mezi obcemi MAS Lufnicko existuje hustá sí silnic, která vytvá í dobré podmínky pro individuální automobilovou dopravu. Velkou slabinou je v-ak ve ejná autobusová doprava: je nedostate ná

Plané nad Lufnicí jsou více zastoupeny ob mlad-í kategorie (Pearsonovo upravené reziduum je 3,6 v kategorii 0 ó 14 a 6,9 v kategorii 15 ó 64), kategorie nad 65 let je zastoupena mén (Pearsonovo upravené reziduum je -11,7) nefl je obvyklé ve zkoumaných obcích. Mén výrazné odchylky jsou pak k nalezení u kategorie 65+ i v dal-ích obcích, to je z ejm jífl zp sobeno výrazným navý-ením této kategorie v p ípad obce Sezimovo Ústí.

³To m fle ov-em být téfl d sledek r stu nezam stanosti, která se v roce 2011 zvý-ila u sledovaných obcí na 5 % afl 17,9 %.

v menších obcích MAS, především ve vesnici a o víkendech. Přitom právě menší obce jsou na ni odkázány, zatímco v této Sezimovo Ústí, Planá nad Lužnicí i Chýnov nemají s touto dopravou problémy; první dvě díky výhodné poloze, možnosti využít autobusové i vlakové dopravy a integrace do systému městské hromadné dopravy tábořské aglomerace. Vešchny tyto obce jsou napojeny i na železniční síť. Bez plné dopravní obsluhovatelnosti lze toto téžko o sociální kohezi v území uvažovat. Vešchny lužnické obce MAS Lužnicko deklarují ochotu se do integrace systému městské hromadné dopravy tábořské aglomerace zapojit. Právě úspěšnost tohoto úsilí by vytvořila dobré podmínky pro rostoucí sociální kohezi.

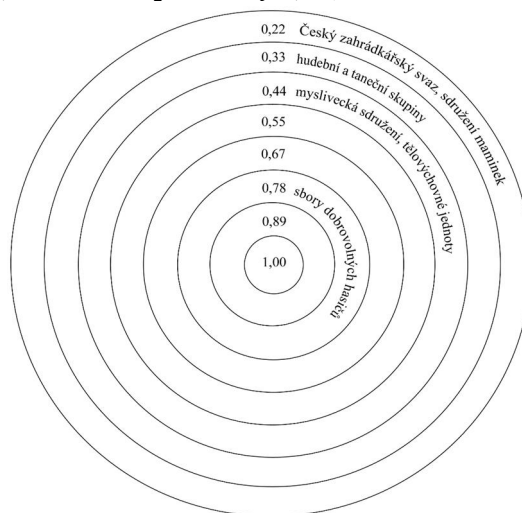
Pracovní hypotéza šV území MAS Lužnicko existují minimální ekonomické podmínky pro sociální kohezi jejich členů se nepotvrdila, podmínky nelze považovat za minimální. Podmínkami rozumíme především nárůst ekonomických subjektů a úbytek vyjídlení za prací v posledních letech, takže pak spatřujeme v realizaci společných projektů týkajících se technické a dopravní infrastruktury.

Dobrovolné organizace a skupiny, které vytvářejí podmínky pro občanskou participaci a sociální kohezi členů MAS Lužnicko

Nejvíce dobrovolných skupin a organizací se vyskytuje ve všech z devíti obcí místní akční skupiny, a to v těch nejvíce (Chýnov, Planá nad Lužnicí a Sezimovo Ústí), přičemž alespoň jedna skupina i organizace působí v každé z devíti obcí. Tímto subjektem, působícím pouze v jedné obci (koeficient 0,11) je relativně pestrá a jejich existence otevírá určitě možnosti pro budoucí sociální kohezi⁴.

Náznačky podmínek pro sociální kohezi lze spatřovat v tom, že ve dvou z devíti obcí působí český zahrádkářský svaz a sdružení maminek⁵; ve všech obcích hudební a taneční skupiny a ve všech obcích jak myslivecká sdružení, tak tělovýchovné jednoty (koeficienty 0,22 a 0,44). Výrazným nejvíce zdrojem integrace jsou ovšem sbory dobrovolných hasičů, které jsou přítomné ve všech obcích s výjimkou jedné (koeficient 0,89).

Obr. 1: Podmínky sociální koheze spojující v existenci dobrovolných organizací a skupin v MAS Lužnicko (ideální podmínky 0,00, maximální podmínky 1,00)

Zdroj: vlastní výpočet na základě dotazníkového šetření

Poznatky nás vedou k verifikaci pracovní hypotézy šV území MAS Lužnicko existují především tradiční maskulinní dobrovolné organizace, které vytvářejí předpoklady pro občanskou participaci a

⁴ skupina výtvarníků, ochotník, loutkář, mafořetky, pěvecký sbor, klub přátel ZTM, sbor pro občanské záležitosti, klub III. v ku; cyklistický klub, motorsport, tenisté, rybáři, Junák.

⁵ mateřské centrum a klub maminek

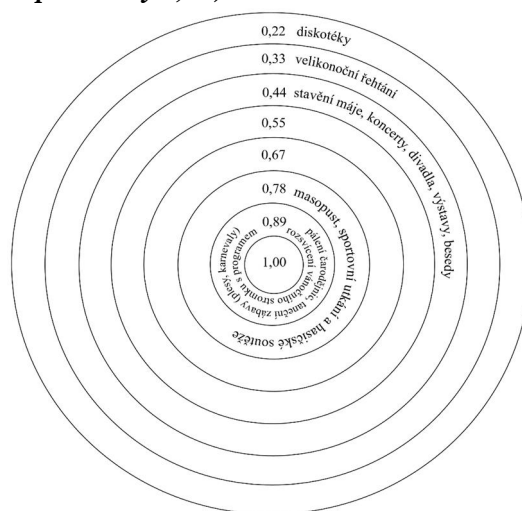

sociální kohezi pouze n kterých skupin len ō, nebo myslivecká sdružení, t lovýchovné jednoty a sbory dobrovolných hasí jsou práv takovými organizacemi.

Kulturní a volno asové akce, které vytvá ejí podmínky pro ob anskou participaci a sociální kohezi len MAS Lufnicko

Kulturní a volno asové akce se konají ve v-ech obcích místní ak ní skupiny. Jejich spektrum je omezené - jedná se výrazn p edev-ím o tradi ní kulturní akce a o sportovní akce⁶. Náznaky podmínek pro sociální kohezi lze spat ovat v tom, fle ve t ech z devíti se dodrfluje zvyklost velikono ního ehtání, ve ty ech obcích staví mládeř máj a konají se v nich také koncerty, divadla, výstavy a besedy (koeficient 0,33 a 0,44). Významnými podmínkami pro ob anskou participaci a sociální kohezi jsou ov-em p edev-ím slavení masopustu a pálení árod jnic, sportovní utkání a hasí ské sout fle, tane ní zábavy, plesy a karnevaly a rozsvícení váno ního stromu s programem (koeficient 0,78 a 0,89).

Obr. 2: Podmínky sociální koheze spo ívající v kulturních a volno asových akcích v MAS Lufnicko (fládné podmínky 0,00, maximální podmínky 1,00)

Zdroj: vlastní výpo et na základ dotazníkového -et ení

Poznatky nás vedou k verifikaci pracovní hypotézy šV území MAS Lufnicko vytvá ejí podmínky pro ob anskou participaci a sociální kohezi p edev-ím kulturní tradi ní akce a sportovní akceō, nebo p edev-ím takové akce se v území konají.

Vnímání MAS Lufnicko starosty obcí jako p ílefitosti k sociální kohezi jejich len

Starostové jsou vesm s siln skepti tí k sociální kohezi obyvatel vlastní obce. Vypovídali o nezájmu lidí sdruřovat se, o malé snaze zapojovat se do flivota obce a o naprostém nezájmu nov p ist hovalých obyvatel o flivot v obci. Není tudífl p ekvapujícím, fle tím spí-e sociální koheze obyvatel devíti obcí místní ak ní skupiny není starosty vesm s v bec vnímána. Kdyfl uvařovali o p ednostech a nad jích vlastní obce do budoucna, MAS Lufnicko byla zcela mimo tyto úvahy. Vnímána sociální koheze v podstat neexistuje.

⁶ Ojedin le (koeficient 0,11) v obcích po ádají vyná-ení Morany, dechovkový festival i svatováclavské slavnosti ō i takové akce v-ak mohou p edstavovat ur ítý potenciál sociální koheze území MAS.

Záv r

Práv proto, fle šsociální soudrřfnost je spí-e ideálem, ke kterému spole nost sm uje, neř cílem, kterého je schopna pln dosáhnout (Ministerstvo práce a sociálních v cí R) v nuje ve výzkumné praxi pozornost tomu, kde na cest k sociální kohezi se konkrétní kolektivita nalézá a tomu, zda v ní pro sociální kohezi v bec existují podmínky.

Zjistili jsme, fle v území Místní ak ní skupiny Lufnicko existují v ur ité omezené mí e podmínky pro sociální kohezi jejich len . Jsou to podmínky jak demografické a ekonomické, tak ob anské participace. Pokud management MAS vyuřije znalosti této situace ve své práci a zam í se na podporu místních ekonomických subjekt , na spole né projekty lenských obcí v oblasti technické a dopravní infrastruktury, na podporu ásto se vyskytujících dobrovolných organizací a jejich spole ných aktivit, na propojování obdobných obecních akcí a na d ti v území, tak naplní -ance, které podmínky skýtají. P emosující sociální kapitál se roz-í í, v území vzroste generalizovaná d v ra a s rostoucí sociální kohezí se otev ou vyhlídky místní ak ní skupiny na úsp -nou existenci.

Literatura

- [1] BAUMAN, Z., (1995). *Úvahy o postmoderní dob* . Praha: Sociologické nakladatelství. ISBN 80-85850-12-5.
- [2] MANNHEIM, K., (1991). *Ideologie a utopie*. Bratislava: Archa Bratislava. ISBN 80-7115-022-3.
- [3] MUSIL, J., (2005). Sou asné pojetí sociální soudrřfnosti a eská republika. In *Pojetí sociální Soudrřfnosti v soudobé sociologii a politologii*. Praha: UK CESES. ISSN 1801-1519.
- [4] POT EK, M. a kol., (2002). *Pr vodce krajinou priorit pro eskou republiku*. Praha: Gutenberg Praha. ISBN 80-86349-06-3.
- [5] TMAFR, J., BAYER, I., SEDLÁ KOVÁ, M., (2008). Sociální koheze. Teorie, koncepty a analytická východiska. *Sociologický asopis*, vol. 2008, iss. 2. ISSN 0038-0288.
- [6] eský statistický ú ad. *S ítání lidu, dom a byt v roce 2001*. Dostupné z: <<http://www.czso.cz/sldb/sldb2001.nsf/okresy/CZ0317>>
- [7] eský statistický ú ad. *S ítání lidu, dom a byt v roce 2011*. Dostupné z: <<http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/p/12000-13>>
- [8] eský statistický ú ad. *Statistický pr vodce obcemi Jiho eského kraje 2012, archiv 2007 ó 2012*. Dostupné z: <<http://www.cbudejovice.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/krajp/311312-12-xc>>
- [9] Jiho eský kraj. *Program rozvoje Jiho eského kraje ó 2014-2020 ó vymezení hospodá sky slabých oblastí ó verze ervenec 2013*. Dostupné z URL <[http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par\[id_v\]=1598&par\[lang\]=>](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=1598&par[lang]=>)>
- [10] Ministerstvo práce a sociálních v cí R. Dostupné z: <<http://www.mpsv.cz>>
- [11] Místní ak ní skupina eská Kanada, o. p. s. Dostupné z: <<http://www.masck.cz>>
- [12] Národní sí Místních ak ních skupin R. Dostupné z: <<http://nsmasck.cz/seznam-mistnich-akcnich-skupin/>>